

Teema: Pistrikud ja rahutuvid – konflikt

Konflikti teema käsitlemine on jagatud kolme ossa. Igas osas vaadeldakse teemat ühest konkreetsest aspektist, mitmesuguste sissevaadete ja probleemiasetuste kaudu.

Osa 1 Kuidas konfliktid tekivad?

Osa 2 Inimene konfliktiohvrina

Osa 3 Mida teha, et rahu saavutada?

Iga osa kohta on järgmised dokumendid:

- Suunised õpetajale (2–4 lk)
- Tööd
- Pildiline ja tekstiline abimaterjal
- Soovitavad internetiallikad

Iga osa läbivõtmiseks on arvestatud umbes 60 minutit, kuid õpetaja võib ise otsustada, milliseid klassi- ja rühmatöid ta õpilastega teeb. Töö võib hõlmata õpetaja juhtimisel toimuvaid arutelusid, rühmatöid, iseseisvat õppimist ning primaarsete ja sekundaarsete ajalooallikate kasutamist.

Teema ülevaade

Praegune Euroopa on suures osas kujunenud sõdade, okupatsioonide ja hävitustöö, kuid samavõrra ka solidaarsuse, läbirääkimiste ja leppimiste tulemusena. Kuigi suurem osa eurooplastest naudib nüüd rahu ning sõda seostatakse peamiselt teiste maailmajagude või kaugel ajalooa, puudutab meie maailmajagu vorminud konfliktide ja koostöö vastastikune koosmõju meid kõiki. Selline koosmõju sõltub suures osas üksikisikute ja ühiskonnarühmade valikuvõimalustest, otsustest ja nende otsuste tagajärgedest.

Käesoleva teema raames käsitletakse üksikisikute ja ühiskonnarühmade rolli konfliktide vallandamisel, võimendamisel, leevendamisel ja ärahoidmisel. See annab võimaluse arutada õpilastega põhilisi moraaliküsimusi. Välja pakutud ülesannete ja küsimuste kasutamine selleks, et ajaloolisi sündmusi võrrelda ja neid üksikisikute tegudega seostada, soodustab ajaloo õppimist ja ergutab õpilaste kodanikuaktiivsust.

Mõisted

Õpilased võiksid ülesandeid tehes osata kasutada järgmisi mõisteid:

Konflikt

Sõna tuleb ladinakeelsest sõnast *conflictus*, mis tähendab kokkupõrget või vastasseisu. Sellega tähistatakse kahe või enama osapool vahelist lahkarvamust, mille puhul osapooled tunnevad, et nende vajadused, huvid või nende jaoks tähtsad küsimused on ohus.

Allikas: Euroopa Nõukogu T-Kit käsiraamat noorte ja konflikti kohta („Youth Transforming Conflict“), 2012

Rahu

Negatiivne rahu: selline rahu on pelgalt sõja vastand. Eesmärk on sõda vältida ning selleks hoitakse jõutasakaalu, kuid samas üritatakse vastast heidutada, mitte ei tehta koostööd.

Positiivne rahu: see on rahumeelsete vahenditega saavutatud rahu, mis tähendab, et selle tagamiseks kasutatavad meetmed on kooskõlas õigluse ja inimõiguste põhimõtetega.

Allikas: Euroopa Nõukogu T-Kit käsiraamat noorte ja konflikti kohta („Youth Transforming Conflict“), 2012

Patsifism

Maailmavaade, mis eitab vägivalda kasutamist konfliktide lahendamise vahendina. See mõiste hõlmab väga mitmesuguseid seisukohti, alates kõikide vägivalda vormide tingimusteta eitamisest (isegi enesekaitseks) ning lõpetades nõudmistega, et kõik sõjalised ja sõjategevusega seotud institutsioonid tuleks keelustada. Patsifistid usuvad, et rahvusvahelisi tülisid saab ja tuleb lahendada rahumeelselt.

Allikas: Euroopa Nõukogu T-Kit käsiraamat noorte ja konflikti kohta („Youth Transforming Conflict“), 2012

Ohver

Sõnalise ja/või kehalise väärkohtlemise ja/või rünnaku objektiks langenud inimene.

Allikas: Organisatsiooni Facing History and Ourselves õppematerjalid õppetunnist ebaõigluse ajastul tehtavate otsuste kohta (Decision-Making in Times of Injustice)

Kõrvaltvaataja

Isik või rühm isikuid, kes vaatab vastuvõetamatut tegevust pealt, kuid ei tee midagi selle lõpetamiseks.

Allikas: vt eelmist

Rikkuja

Kuritegude ja muude ebaõiglaste või vägivaldsete tegude toimepanija.

Allikas: vt eelmist

Päästja

Vägivalda ohvreid abistada püüdev inimene.

Allikas: vt eelmist